

INTRODUCCIÓ

Els informes de l'Estat de l'Associacionisme Juvenil del CRAJ i del CJB són una eina de treball, politització i visibilitat de les **circumstàncies, demandes i necessitats de l'associacionisme juvenil de base comunitària** a la ciutat de Barcelona. Aquests informes territorials són una anàlisi i una proposta d'abordatge de les problemàtiques de cada districte que ens permeten recollir i difondre l'estat de les entitats, interlocutar amb les regidories i fer posteriorment un suport a les entitats i un seguiment dels acords presos amb l'administració.

Entenem associacions i col·lectius juvenils de base comunitària com a joves que s'organitzen voluntàriament amb una finalitat d'implicació col·lectiva a l'entorn i de transformació dels barris. Associacions i col·lectius sempre liderats i gestionats per persones joves.

Per nosaltres és important assegurar que l'associacionisme juvenil de base comunitària **pugui desenvolupar els seus projectes en tant que motors de cohesió social** i implicació comunitària en el seu entorn més proper i **garantir el dinamisme, continuïtat i creació de teixit associatiu al territori**.

Aquests informes es duen a terme amb la col·laboració d'aquelles entitats que, complint els criteris anteriors, participen dels espais de trobada que ofereixen el CRAJ i el CJB. En aquests espais, les associacions i col·lectius poden exposar com perceben l'estat de l'associacionisme juvenil al territori en relació amb 3 eixos: **espais dignes, espai públic i comunitat**. Hem escollit aquests eixos després de detectar necessitats comunes de l'associacionisme juvenil de base comunitària a tota la ciutat de Barcelona que necessiten ser abordades seguint la idiosincràsia de cada barri i districte.

Així, hi trobareu les dades demogràfiques, de participació i territorials que ajuden a contextualitzar l'estat de les joves i l'associacionisme juvenil a Barcelona, seguides de les demandes de les organitzacions juvenils i els denominadors comuns dels diferents districtes. Finalment, es recullen els compromisos a complir quan es van acordar des de les diferents regidories dels districtes i en quin estat es troben actualment.

Els 3 eixos:

COM ESTAN LES JOVES DEL DISTRICTE

Demografia

22,36%

joves de 15 a 29 anys.¹

Interculturalitat i arrelament

66,49%

joves de 15 a 29 anys tenen nacionalitat estrangera.²

Educació

36,5%

Estudis universitaris³

63,2%

Estudis postobligatoris³

* 49,2% d'alumnat d'ESO i el 47,3% d'alumnat de Batxillerat estudia en centres públics. Al conjunt de Barcelona són el 38,2% i el 36,3% respectivament.⁴

Treball

Salari mitjà joves de 16 a 24 anys.⁵

10.826,2€

Salari mitjà joves de 25 a 29 anys.⁵

16.744€

Habitatge i emancipació

1.054,0€

preu registrat mitjà dels habitatges de lloguer

* Al conjunt de la ciutat 1.087,3€.⁶

Renda mitjana del territori

14.660€

renda anual disponible per càpita (bruta)

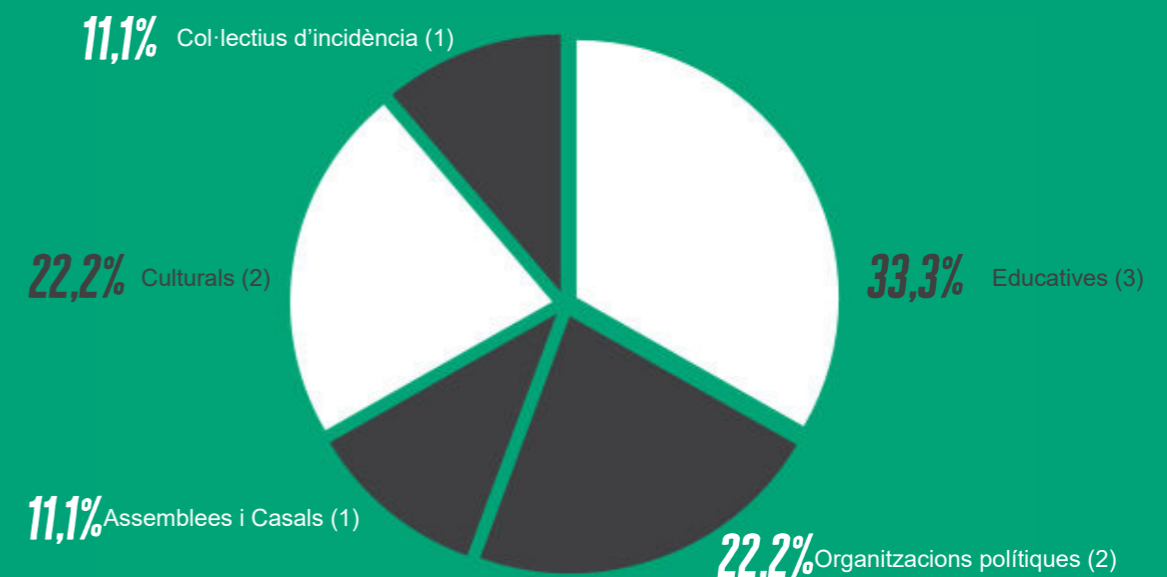
* És un 34,86,42 % inferior a la mitjana de Barcelona.⁷

* 1 Dades padró municipal, gener 2023
2 Dades padró municipal, gener 2021
3 Dades padró municipal, gener 2023

4 Consorci d'Educació. Memòria 2020-2021. Són les dades més actualitzades.
5 Dades OMD, Departament d'Estadística i Difusió de Dades, a partir de l'explotació de la MCVL, 2018
6 Generalitat de Catalunya. Secretaria de l'Agenda Urbana i Territori, a partir de fiances de lloguer de l'INCASÒL, 1r trimestre 2023
7 Atlas de distribución de renta de los hogares. Instituto Nacional de Estadística, 2021

COM PARTICIPEN LES JOVES DEL DISTRICTE?

Al districte de Ciutat Vella hi ha un total de 46 entitats juvenils, de les quals 9 són col·lectius i associacions juvenils autogestionades i de base comunitària. En el següent gràfic es mostren les tipologies d'aquestes 9 associacions juvenils, ja que és amb les que es busca treballar des de l'Àrea de Territori:

Finalment, han participat en aquest informe 4 entitats juvenils. Han participat l'AE Ermessenda del Casc Antic, l'AEIG Sant Antoni Abat, l'Esplai Santa Maria del Pi, i el Casal de Joves Autogestionat de Ciutat Vella.

COM ESTAN LES ORGANITZACIONS JUVENILS DEL DISTRICTE?

Temàtica

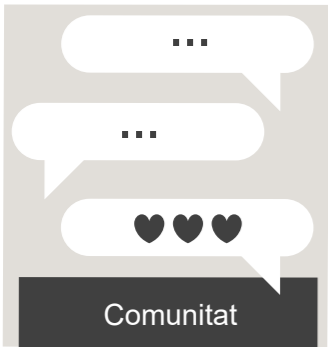
Indicadors

Espai digne

Espai públic

Comunitat

1	Gestió de l'espai en relació amb el desenvolupament del projecte
2	Condicions de l'espai
3	Estabilitat/continuitat de l'espai
4	Ús de l'espai públic en activitats ordinàries
5	Tramitació de permisos per esdeveniments extraordinaris a la via pública conforme la normativa
6	Obtenció de materials per esdeveniments extraordinaris a la via pública
7	Horaris dels esdeveniments extraordinaris a la via pública
8	Localització dels esdeveniments extraordinaris a la via pública
9	Relació amb el veïnat
10	Relació amb altres entitats del territori i espais comunitaris
11	Participació de l'entitat en espais promoguts des de districte

AE Ermessenda del Casc Antic

AEiG Sant Antoni Abat

Esplai Santa Maria del Pi

Casal de Joves Autogestionat de Ciutat Vella

1	2	3	4
2	3	4	5
3	4	5	6
4	5	6	7
5	6	7	8
6	7	8	9
7	8	9	10
8	9	10	11
9	10	11	
10	11		
11			

Llegenda

- L'entitat compta amb l'espai adient per al seu projecte
 - L'espai limita el desenvolupament del projecte de l'entitat
 - L'entitat no compta amb l'espai adient per desenvolupar el projecte
- Les condicions físiques són adequades
 - Les condicions físiques limiten el correcte desenvolupament de l'entitat (dimensions inadequades, desperfectes, el tipus d'espai no respon a la finalitat del projecte)
 - Les condicions físiques són inadequades (grans desperfectes o impossibilitat de desenvolupar-hi activitat)
- Seguretat de continuïtat (per 2 o més anys)
 - Incertesa (menys de 2 anys, conveni verbal o inexistència de conveni)
 - Pèrdua imminent de l'espai
- L'espai públic permet desenvolupar el projecte
 - L'espai públic limita el desenvolupament del projecte
 - L'espai públic o l'ús d'aquest per altres agents no permet desenvolupar el projecte
- S'han obtingut més del 50% dels permisos sol·licitats
 - S'han obtingut menys del 50% dels permisos sol·licitats
 - No s'han obtingut els permisos sol·licitats
- S'han facilitat els materials requerit i s'han ofert alternatives en els materials que no pot proveir districte en més del 50% d'activitats extraordinàries organitzades
 - S'han facilitat els materials requerit i s'han ofert alternatives en els materials que no pot proveir districte en menys del 50% d'activitats extraordinàries organitzades
 - No s'han facilitat els materials requerits ni s'han ofert alternatives en els materials que no pot oferir districte
- S'ha concedit o consensuat l'horari entre entitat i districte en més del 50% de les activitats extraordinàries realitzades
 - S'ha concedit o consensuat l'horari entre entitat i districte en menys del 50% de les activitats extraordinàries realitzades
 - No s'ha concedit o consensuat l'horari entre entitat i districte
- S'ha concedit o consensuat la localització entre entitat i districte en més del 50% de les activitats extraordinàries realitzades
 - S'ha concedit o consensuat la localització entre entitat i districte en menys del 50% de les activitats realitzades
 - No s'ha concedit o consensuat la localització entre entitat i districte
- L'entitat desenvolupa el projecte amb una bona relació amb el veïnat.
 - L'entitat desenvolupa el projecte malgrat algunes tensions amb el veïnat.
 - L'entitat desenvolupa el projecte amb dificultats per l'existència d'un conflicte manifest amb el veïnat.
- La relació amb les altres entitats permet que es faciliti una coordinació entre entitats quan es necessita o l'entitat participa activament d'una xarxa comunitària
 - La relació amb altres entitats dificulta poder articular una xarxa comunitària o coordinacions entre entitats
 - La relació amb altres entitats no permet articular una xarxa comunitària o coordinacions entre entitats
- L'entitat està assabentada dels diferents espais de participació ciutadana existents i hi participa
 - L'entitat està assabentada dels diferents espais de participació ciutadana existents, però no hi participa
 - L'entitat no està assabentada dels diferents espais de participació ciutadana existents i, per tant, no hi participa

Des del CJB hem elaborat uns indicadors per valorar si es donen les condicions necessàries per promoure l'associacionisme juvenil des d'una perspectiva comunitària. Aquest semàfor plasma la situació en la que es troben les diferents entitats o plataformes en relació a aquests indicadors.

QUÈ DEMANEN LES ORGANITZACIONS JUVENILS?

1 Reconeixement i visibilitat de l'associacionisme juvenil i de la seva tasca comunitària

L'associacionisme juvenil de base comunitària és fonamental per al desenvolupament de les joves del districte, fomenta la participació i contribueix a la cohesió dels barris. Tanmateix, les persones joves associades sovint es troben que no se les reconeix com a agents vàlids i se les invisibilitza o infravalora davant la resta de la comunitat. Per aquest motiu, les entitats juvenils insten a l'administració a prendre mesures concretes per donar suport a les seves iniciatives, i que es visibilitzi la seva tasca reconeixent el seu alt valor comunitari.

Aquesta demanda s'emmarca:

- [Pla d'Adolescència i Joventut 2017-2021](#): Promoure la participació activa d'adolescents i joves (generant espais d'interlocució d'incidència i autogestió); Promoure la participació juvenil en especial aquells amb més dificultat per exercir-la; Reconèixer i visualitzar l'associacionisme juvenil; Donar suport a l'associacionisme juvenil
- [Pla d'Equipaments i Serveis Juvenils de Barcelona 2018-2028](#): Línia 8- Reconèixer i donar suport a iniciatives i projectes autogestionats juvenils.

2 Dissenyar un espai públic pel veïnat i l'associacionisme del territori per revertir la massificació i turistització que pateix el districte

L'associacionisme juvenil denuncia com l'espai públic no respon a les necessitats del veïnat i les entitats del territori. Es troben amb un territori molt massificat pel turisme i amb certs carrers molt mercantilitzats que impossibiliten l'ús de l'espai per a dur a terme les seves activitats associatives. Per exemple, s'han trobat que a l'hora d'organitzar esdeveniments s'ha prioritzat l'ús turístic emplaçant-les a altres localitzacions menys concorregudes. A la vegada, el disseny de l'espai públic no en facilita el seu ús, ja que manquen zones de joc i de trobada, així com zones cobertes on fer activitats de lleure quan plou.

Per això reclamen habilitar espais que convidin a les persones joves a trobar-se; que disposin de zones cobertes, així com la pacificació de carrers per tenir més espais de joc i trobada. En definitiva, un espai públic on es prioritzi a les veïnes i l'associacionisme amb una regulació del turisme i del gran comerç.

Aquesta demanda s'emmarca:

- [Pla d'Adolescència i Joventut 2017 - 2021](#): Facilitar i legitimar l'ús de l'espai públic per part dels i les joves; Fomentar el codisseny i la cogestió d'espais i equipaments públics amb la participació dels joves.
- [PAD+ 2020-2023](#): Afavorir la desconcentració del turisme, promovent la valoració de nous actius en els barris i districtes de la ciutat i en l'àmbit metropolità. Potenciar l'ús de l'espai públic per a infants. Implementar la ciutat jugable i la millora de la xarxa dels camins i dels entorns escolars.

3 Disposar d'espais dignes per l'associacionisme juvenil

Disposar d'espais en condicions dignes és clau per tal que l'associacionisme juvenil pugui desenvolupar els seus projectes adequadament. Concretament, al districte el Casal de Joves Autogestionat de Ciutat Vella que té problemes per accedir als comptadors de llum i aigua ja que per fer-ho han de passar per Ca la Dona i no tenen accés independent. A més a més la concessió de la gestió de l'espai s'acaba d'aquí un any, fet que els fa tenir incertesa de poder continuar desenvolupant el seu projecte allà.

QUÈ DEMANEN LES ORGANITZACIONS JUVENILS?

I, d'altra banda, pel que fa a l'associacionisme educatiu, l'AEIG Sant Antoni Abat no disposa d'espai per reunir-se mentre que el local de l'Esplai Santa Maria del Pi es troba en males condicions i suposa un espai insegur pels seus infants en certs moments. Des de les entitats juvenils reclamen que es facilitin espais per a les entitats juvenils i que aquests es trobin en unes condicions dignes.

Aquesta demanda s'emmarca:

- [Pla d'Adolescència i Joventut 2017 - 2021](#): Dotar d'espais de qualitat les entitats.

4 Promoure i donar suport a noves iniciatives de participació juvenil

Ciutat Vella és un territori amb poc associacionisme juvenil comparat amb altres districtes de la ciutat. Per aquest motiu és clau que des del districte es promoguin polítiques que vagin encarades al foment d'aquest i, a la vegada, es doni suport i es faciliti el desenvolupament de les iniciatives juvenils que neixen. D'altra banda, des del CJB es considera que el projecte Visc, Convisc i Partici-po!, desenvolupat des de l'organització des de fa 18 anys, seria un projecte idoni per implementar al districte, ja que contribuiria a fomentar la participació de les persones joves al territori.

Aquesta demanda s'emmarca:

- [PAD+ 2020-2023](#): Acompanyar la creació de noves entitats i col·lectius juvenils al districte. Promoure espais de trobada i treball en xarxa de joves autònoms amb èmfasi en eines feministes. Reforçar el lleure educatiu. Consolidar la línia de subvencions per a entitats juvenils de lleure educatiu. Acompanyar la creació de xarxes o espais compartits entre entitats de lleure del districte i donar-hi suport
- [Pla d'Adolescència i Joventut 2017-2021](#): Donar suport a l'associacionisme juvenil;
- [Pla d'Equipaments i Serveis Juvenils de Barcelona 2018-2028](#): Línia 8- Reconèixer i donar suport a iniciatives i projectes autogestionats juvenils.

5 Seguir donant suport a les entitats juvenils en arribar a les diferents realitats del districte

A Ciutat Vella existeix una forta diversitat cultural amb infants, joves i famílies amb diferents realitats. Les entitats juvenils sovint es troben amb dificultats per poder arribar a aquesta diversitat i amb manca de coneixements per poder donar-hi resposta en el si de les seves entitats. Si bé és cert que ja s'ha començat a fer feina en aquest sentit, des de l'associacionisme juvenil demanen que es continuï oferint recursos sobre interculturalitat, així com es doni suport en el contacte amb les escoles del districte i altres agents de la comunitat per tal d'ampliar i diversificar les persones participants dels seus projectes.

Aquesta demanda s'emmarca:

- [PAD+ 2020-2023](#): Acompanyar entitats i col·lectius del territori durant la incorporació de la perspectiva intercultural en el seu funcionament amb l'objectiu que la seva acció arribi al conjunt del veïnat i s'hi incorpori.
- [Pla d'Adolescència i Joventut 2017-2021](#): Fomentar espais de relació entre la joventut nouvinguda d'origen cultural divers i altres joves de la ciutat, aprofitant els recursos i activitats per a joves dels equipaments municipals i generar sinergies entre associacions juvenils i joves; Fomentar la participació diversa.

QUÈ DEMANAVA L'ASSOCIACIONISME EL 2023?

- 1 Dissenyar un espai públic pel veïnat i l'associacionisme del territori per revertir la massificació i turistització que pateix el districte
- 2 Disposar d'espais dignes per l'associacionisme juvenil
- 3 Promoure i donar suport a noves iniciatives de participació juvenil
- 4 Seguir donant suport a les entitats juvenils en arribar a les diferents realitats del districte

QUINS COMPROMISOS VA ADQUIRIR REGIDORIA I EN QUIN ESTAT ES TROBEN?

Malgrat el canvi de govern a la ciutat, el CJB entenem que les demandes de les entitats segueixen vigents i s'ha de seguir treballant en pro dels compromisos adquirits.

- Prioritzar les activitats de l'associacionisme juvenil a la via pública per davant d'altres activitats.
- Seguir donant suport en la presentació de permisos a la via pública.
- Contactar amb l'Esplai del Pi pel tema de les males condicions del seu local.
- Revisar la problemàtica de la falta de local d'Oyayi.
- Tornar a contactar amb Ex menas.
- Seguir donant suport a Ravels.
- Seguir afavorint l'enxarxament entre les entitats de lleure educatiu.
- Valorar a la legislatura vinent la implementació del "Visc, Convisc i Participo!" al Raval i al Gòtic Sud.
- Iniciar el pont entre educadores socials de les escoles i les entitats de lleure.

- S'ha complert el compromís
- No s'han realitzat accions
- S'ha començat a treballar
- No avaluable

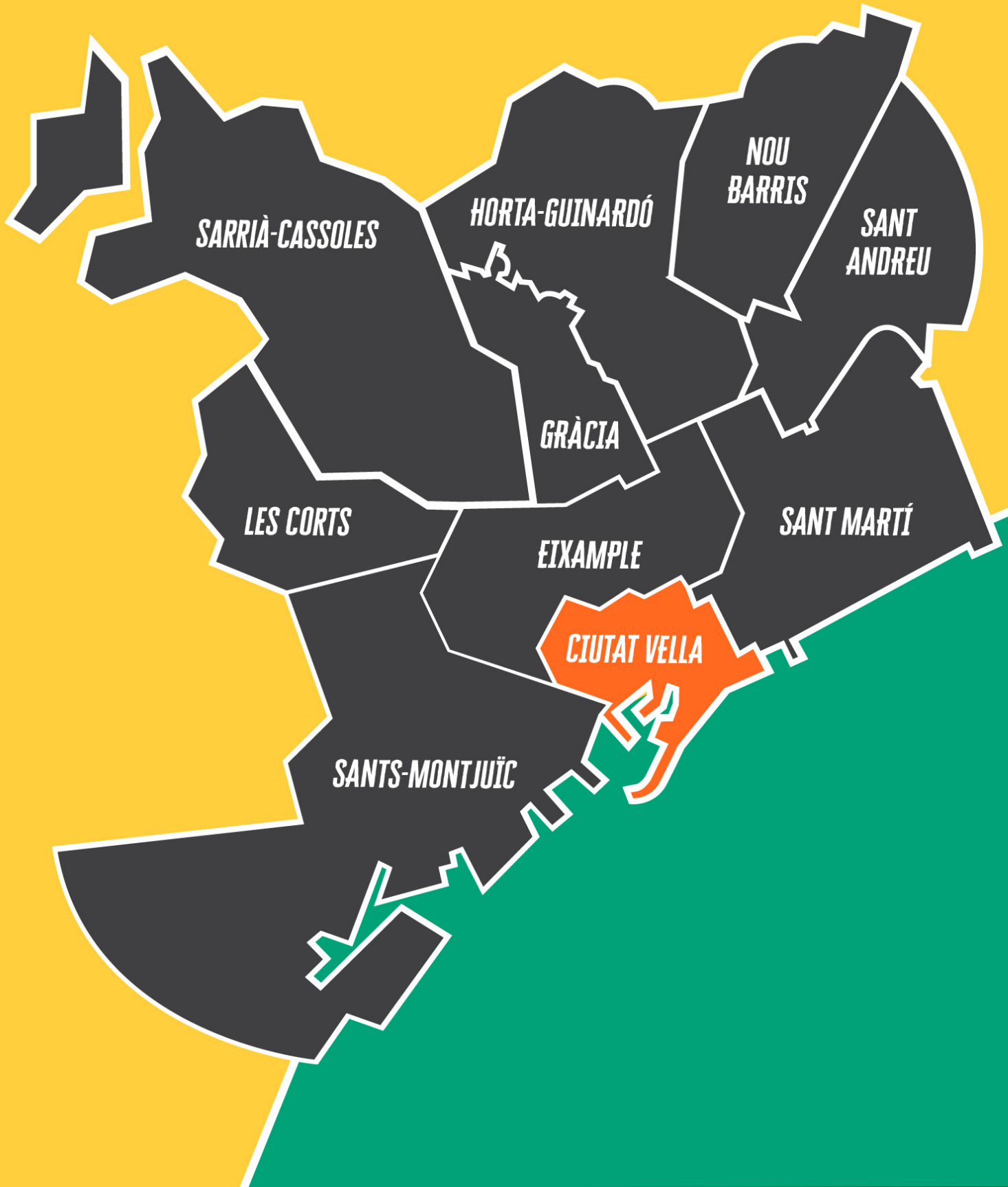
QUINA ÉS L'APOSTA DEL CJB?

Des de l'àrea de Territori del [Consell de la Joventut de Barcelona \(CJB\)](#) i des del [Centre de Recursos per a les Associacions Juvenils \(CRAJ\)](#) treballem en la detecció de les necessitats de l'associacionisme juvenil de cada districte de la ciutat. Aquest apropament a cada barri i districte, ens ha permès identificar unes demandes que es fan comunes a nivell de ciutat que plasmem a continuació:

- 1 **Donar suport a noves iniciatives i projectes juvenils autogestionats i reconèixer l'associacionisme juvenil com un agent comunitari clau als barris:**
L'associacionisme juvenil desenvolupa una tasca amb un gran valor comunitari i adopta un rol dinamitzador i cohesionador als barris de la ciutat, activitats sovint poc reconegudes i valorades per la resta de la comunitat i per l'administració. **Es demana que es duguin a terme accions concretes amb el veïnat i la resta del teixit associatiu per tal de promoure el reconeixement cap a l'associacionisme juvenil.**
- 2 **Reformular els espais de participació de districte des d'una perspectiva juvenil:**
Les joves reconeixen que els diferents espais de participació promoguts des del districte són espais hostils on es reproduïxen discursos i dinàmiques adultocèntriques que els hi condicionen la participació. Davant la baixa presència de l'associacionisme juvenil en aquests espais s'ha detectat la necessitat de **reformular-los per tal de satisfer les necessitats de les joves i de les seves entitats, per tal d'incorporar-hi la perspectiva juvenil i per fomentar la participació de les joves.**
- 3 **Dotar a les entitats juvenils d'espais en unes condicions dignes:**
Les entitats juvenils coincideixen en el fet que hi ha una manca d'espais que reuneixin les condicions per poder dur a terme adequadament els projectes i activitats als seus barris. Es reivindica la necessitat que des de l'Administració es faciliti l'accés, i - en cas de demanda, la gestió - d'espais que ofereixin resposta a les necessitats de l'associacionisme juvenil en termes d'usos, horaris, dimensions, habitabilitat, seguretat de continuïtat...
- 4 **Dissenyar un espai públic amb i per a les persones joves i l'associacionisme juvenil:**
Davant la gentrificació, la privatització de l'espai públic, i la manca de zones pacificades, és necessari vetllar per unes polítiques que posin al centre a les persones que habiten els barris, facilitant els espais de trobada entre les joves i l'associacionisme. **És crucial incloure en els dissenys i en les planificacions urbanístiques al veïnat i a l'associacionisme del territori per tal de fer de l'espai públic un lloc de trobada inclusiu que satisfaci les necessitats de les persones.**
- 5 **Facilitar l'organització i el desenvolupament d'esdeveniments i activitats a la via pública:**
Les entitats juvenils són agents dinamitzadors dels barris que ofereixen oci alternatiu i autogestionat d'un alt valor comunitari. **Cal suport administratiu per proporcionar recursos materials i econòmics, acompanyar en la gestió dels permisos, promoure localitzacions centrals i horaris que responguin a les necessitats de les organitzacions respectant les necessitats del veïnat.** També és imprescindible rebre suport (cessió de material, de personal, o de finançament) per poder garantir l'establiment de Punts Liles als esdeveniments a la via pública per informar, prevenir, denunciar i atendre les violències masclistes i actituds i comportaments discriminatoris.
- 6 **Garantir l'emancipació de les persones joves als seus barris:**
En un context d'atur persistent, amb grans barreres per l'accés a l'habitatge digne i de precarietat generalitzada, la joventut és una de les principals afectades, que veu com la discriminació estructural dificulta l'emancipació de les joves. La pujada de preu dels habitatges, està provocant un procés d'expulsió de les joves dels seus barris, fet que té un efecte directe en les dificultats de consolidació de l'associacionisme juvenil i en l'arrelament al territori. **Es reivindica poder revertir la situació actual i garantir que les joves puguin permetre's emancipar-se al mateix barri amb unes condicions dignes.**

Elaborat pel Consell de Joventut de Barcelona (CJB) i el Centre de Recursos per a les Associacions Juvenils (CRAJ), amb la participació de: l'AE Ermessenda del Casc Antic, l'AEiG Sant Antoni Abat, l'Esplai Santa Maria del Pi i el Casal de Joves Autogestionat de Ciutat Vella.

MAPA DELS DISTRICTES DE BARCELONA

Coordina:

Col·labora:

Elaborat pel Consell de Joventut de Barcelona (CJB) i el Centre de Recursos per Associacions Juvenils (CRAJ), amb la participació de: l'AE Ermessenda del Casc Antic, l'AEiG Sant Antoni Abat, l'Espai Santa Maria del Pi i el Casal de Joves Autogestionat de Ciutat Vella.